

студентів в усіх вищих навчальних закладах, де проводилось дослідження. Переважна кількість опитаних респондентів не керуються ідеалами і цінностями олімпізму, тому що не знають їх, що свідчить про актуальність і доцільність обраної проблематики дослідження.

Ключові слова: олімпійська освіта, олімпійський рух, олімпізм, педагогічний процес.

Исследование посвящено проблеме изучения уровня сформированности олимпийского образования у студентов факультетов физического воспитания высших учебных заведений, а также определения готовности будущих специалистов к реализации педагогической деятельности направленной на привлечение детей и учащейся молодежи к идеалам и ценностям олимпизма. В процессе исследования были получены данные которые свидетельствуют, что общий показатель правильных ответов по истории и современному состоянию олимпийского движения составляет 57,4 %. Следует отметить недостаточный уровень знаний студентов во всех высших учебных заведениях, где проводилось исследование. Преобладающее количество опрошенных респондентов не руководствуются идеалами и ценностями олимпизма, потому что не знают их, что свидетельствует об актуальности и целесообразности избранной проблематики исследования.

Ключевые слова: олимпийское образование, олимпийское движение, олимпизм, педагогический процесс.

The research is dedicated to the study of the level of formation of olympic education among the students of physical education department and also to the readiness of future specialists to the realization of pedagogical activity directed at involving children and pupils in ideals and values of olympizm. The results of the research data found 57,4% of correct answers in history and current state of olympic movement. It is worth mentioning that the students of all higher educational establishments showed insufficient level of knowledge. The majority of respondents are not ruled by ideals and values of olympizm because of their feeble grasp of the subject what proves the actuality and necessity of the research.

Key words: olympic education, olympic movement, olympizm, pedagogical process.

УДК 378.147.091.33: 004

В.М. Бойчук
м. Київ, Україна

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПРОФЕСІЙНУ КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ

Постановка проблеми. Основним завданням педагогічної освіти є підготовка нового покоління фахівців, які відзначаються не лише високою професійною компетентністю, а й сформованим методологічним мисленням, розвиненою загальною та професійною культурою, творчим підходом до самореалізації. Характерною ознакою сьогодення є глобалізація і наша держава є безпосереднім учасником цих процесів. Президент НАПН України В. Кремень зазначає «... глобалізація – це ще й загострена конкуренція між державами і націями, котра набуває всепланетарного характеру, охоплюючи всі сфери суспільної діяльності, а не тільки економіку, інформаційні сфери. Гідне місце в цьому світі посіде лише та держава, яка найефективніше працюватиме в сучасних умовах суспільного життя, опанує новітні технології» [8, с. 18]. А тому, сучасна освіта повинна забезпечити підготовку конкурентоспроможних фахівців, які адекватні сучасному ринку праці з урахуванням пріоритетних тенденцій розвитку європейської освіти, а не у формальному підході до набирання студентами балів та значної кількості другорядної паперової роботи, що завантажує викладачів і відриває їх від удосконалення та забезпечення якісного ефективного викладання.

Розвиток інформатики, інформаційно-комунікаційних технологій і засобів зв'язку, перехід до неперервної освіти, заснованої на інноваційних підходах до навчання передбачає перегляд методологічних і концептуальних засад традиційної педагогіки, спричиняє перебудову системи інформаційної підготовки майбутніх учителів технологій. Тому головною проблемою сьогодення бачимо побудову такої системи навчання, що забезпечуватиме підготовку компетентних фахівців, котрі спроможні жити та працювати в інформаційному суспільстві.

Аналіз попередніх досліджень свідчить, що розв'язанню практичних проблем реформування змісту освітньої галузі «Технологія» та розробці теоретико-методичних засад

підготовки вчителів технологій присвячені дослідження В. Гусева, Р. Гуревича, Д. Кільдерова, О. Коберника, О. Коваленко, М. Корця, В. Мадзігона, Л. Макаренко, Л. Оршанського, В. Сидоренка, В. Стешенка, Г. Терещука, В. Титаренко, В. Тименка, Д. Тхоржевського та ін.

Модернізація освіти на компетентній основі розроблялася Б. Гершунським, Б. Ельконіним, І. Зимньою, Н. Кузьміною, А. Марковою, В. Сериковим, І. Фрумніним, А. Хуторським, В. Шадриковим, С. Шишовим та ін.

Важливі психологічні та педагогічні особливості впровадження сучасних інформаційних технологій у навчальний процес досліджували В. Беспалько, В. Биков, М. Жалдак, Ю. Машбиць, Н. Морзе, С. Раков, Ю. Рамський, З. Сайдаметова, О. Спірін, Ю. Триус; формування інформатичних компетентностей у галузі професійної підготовки фахівців вивчали О. Гончарова, М. Жалдак, Ю. Жук, В. Клочко, Є. Смирнова-Трибульська, І. Роберт, С. Яшанов та ін.

Мета цієї статті полягає у розгляді педагогічних аспектів формування професійної компетентності майбутнього вчителя технологій у вищому навчальному закладі під впливом глобалізаційних процесів.

Виклад основного матеріалу. Вітчизняний і зарубіжний досвід вищої педагогічної освіти переконливо підтверджує положення про те, що для ефективного розв'язування проблеми навчання дисциплін інформатичного циклу майбутнього вчителя технологій необхідно враховувати внутрішню суперечність вимог, яким мають відповідати всі ланки педагогічної системи. Успішне вирішення цієї проблеми можливе за рахунок запровадження інноваційних технологій навчання, зокрема електронних навчально-методичних комплексів, які мають великі можливості для індивідуалізації та диференціації навчання, комп'ютерної візуалізації навчального матеріалу, ефективного зворотного зв'язку, підвищення позитивної мотивації та інтересу до навчання та розвитку самостійності майбутнього вчителя технологій. Запровадження Державних стандартів освітньої галузі «Технологія», якісно нових програм з технологій у загальноосвітніх навчальних закладах вимагає відповідних змін у системі професійної підготовки вчителів. У цьому сенсі важливе значення надається оновленню змісту їх інформатичної підготовки. Значимість інформатичної підготовки майбутнього вчителя технологій набуває особливої актуальності з огляду на розширення різних форм інформаційної діяльності. Отже, підготовка учителів технологій з інформатичних дисциплін є однією з найважливіших складових технологічної освіти.

Задоволення потреб суспільства висуває перед сучасним педагогом необхідність наявності високої культури, глибокої моральності, сформованої системи цінностей і переконань, громадянської позиції, зацікавленості в розвитку творчого потенціалу своїх студентів, здатності до інноваційної діяльності, самовдосконалення, професійної активності та ін. У зв'язку з цим одним із основних завдань вищої школи, разом із формуванням гармонійно розвиненої особистості, є завдання формування професійно компетентного фахівця.

В останнє десятиліття термін «професійна компетентність» фахівця є одним із найуживаніших понять. Це пов'язане з тим, що компетентність є інтегральним показником якості в контексті модернізації освіти. Вона визначається не просто як сума знань і вмінь фахівця, а характеризує вміння людини мобілізувати одержані знання і досвід у конкретній ситуації.

Проблема підвищення рівня професійної компетентності майбутнього викладача, здатного вільно і активно мислити, моделювати навчально-виховний процес, самостійно генерувати нові знання, втілювати нові ідеї і технології навчання і виховання є актуальною в сучасних соціально-економічних умовах. По-перше, професійно компетентний педагог позитивно впливає на формування творчих студентів у процесі навчально-виховної роботи; по-друге, сприяє реалізації власних професійних можливостей.

Незважаючи на різноманіття думок щодо трактування поняття «професійна компетентність», можна констатувати, що більшість авторів розглядають професійну компетентність у двох аспектах: як мета освіти або професійної підготовки, а також як

проміжний результат, що характеризує стан фахівця, який здійснює свою професійну діяльність. Дослідження функціонального розвитку професійної компетентності свідчить, що на початкових стадіях професійного становлення фахівця має місце відносна автономність цього процесу, а на стадії самостійного виконання професійної діяльності компетентність все більше об'єднується з професійно важливими якостями.

Основними рівнями професійної компетентності суб'єкта діяльності є результат навчання, професійна підготовленість, професійний досвід і професіоналізм.

Студент або навіть випускник ВНЗ не може розглядатися як фахівець, який досяг високого рівня професійної майстерності. Проте, він повинен мати засоби, котрі дозволили б йому вдосконалитися в професійному плані. Інакше кажучи, в стінах навчального закладу можливо і необхідно сформувані ті елементи цієї системи, які надалі сприятимуть переходу на вищі рівні професійної компетентності.

Формування професійної компетентності майбутнього фахівця здійснюється через зміст освіти, що включає не лише перелік навчальних предметів, а й професійні навички й уміння, що формуються в процесі оволодіння, предметом, а також засобами активної позиції студента в соціальному, політичному і культурному житті ВНЗ. Усе це в комплексі формує і розвиває особистість майбутнього педагога, здатність його до саморозвитку і самовдосконалення.

Узагальнення досліджень різних авторів (А. Вербицький, І. Зязюн, Н. Кузьміна, А. Маркова, А. Хуторський та ін.) дає підстави можна вважати, що основними умовами розвитку професійної компетентності майбутніх педагогів є такі:

- Організаційно-управлінські (навчальний план, семестрові графіки, складання розкладу, вироблення критеріїв визначення рівня компетентності, матеріально-технічне оснащення навчального процесу).

- Навчально-методичні (відбір змісту занять, інтеграція різних курсів, виокремлення провідних ідей).

- Технологічні (контрольно-оцінні, організація активних форм навчання, визначення груп умінь, що входять до компетентності, оцінний для рефлексії етап кожного заняття, включення студентів в управління).

Нині багато навчальних закладів самостійно займаються розробкою власних електронних навчально-методичних комплексів різного призначення і застосовують їх у навчальному процесі. Разом із тим, у педагогічній теорії і практиці недостатньо приділяється уваги обґрунтуванню і розробці методичної системи навчання інформатичних дисциплін майбутніх учителів технологій у середовищі електронних навчально-методичних комплексів. За межами інтересу дослідників і розробників залишається ряд фундаментальних методичних проблем створення і застосування електронних навчально-методичних комплексів у вищих навчальних закладах. Найважливішими з них є: місце і роль електронних навчально-методичних комплексів при вивченні інформатичних дисциплін, що входять у систему фахової підготовки майбутніх учителів технологій; методи використання електронних навчально-методичних комплексів у процесі вивчення інформатичних дисциплін.

Для об'єктивної оцінки процесу формування професійної компетентності студентів це є досить важливим. Нині перспективним є використання інформаційних систем в діяльності ВНЗ. Значний досвід у створенні електронних навчально-методичних комплексів має кафедра інноваційних та інформаційних технологій Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, де під керівництвом завідувача кафедри М. Кадемії створено інформаційно-освітній портал (рис. 1), на якому розміщені всі електронні навчально-методичні комплекси, викладання яких забезпечується викладачами кафедри ІТО.

Кожний ЕНМК складається із таких складових:

- Методичний блок (навчальні програми, робочі програми, методичні рекомендації для студента).

- Теоретичний блок (електронний посібник, лекції, словник).

- Практичний блок (збірник завдань, лабораторні роботи, практичні роботи, семінарські

заняття, тематика проектів).

- Контролюючий блок (тести, самостійні роботи, питання до заліку, екзамену).
- Дидактичний блок (електронні таблиці, тренажери, зразки навчальних проектів та ін.).
- Література: (електронна бібліотека, список основної і додаткової літератури).

Інформаційно-освітній портал кафедри Інноваційних та Інформаційних технологій в освіті Інституту магістратури, аспірантури та докторантури Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Нова спеціальність

Освітні Р-ресурси
ЕОР НП
Рейтинг
Газета

Інформація про кафедру

- Адреса та телефони працівників кафедри ІТО
- Наукові працівники
- Матеріально-технічна база кафедри
- Планування роботи кафедри
- Фотогалерея кафедри
- Сторінка профспілкового комітету кафедри
- Плани та матеріали виховної і позаурочної роботи

Інформація про кафедру

Також корисні акти щодо вивчення ІТ

- Постанова загальних зборів національної академії педагогічних наук України від 10 листопада 2011 року...
- Лист МОНмолодьспорт №11/9-493 від 24.06.2011 "Щодо організації навчання..."
- Наказ МОНмолодьспорт №436 від 11.05.2011 "Про підготовку до початку..."
- Постанова Кабінету Міністрів України №1256 від 08.12.2010 "Про затвердження переліку проектів із пріоритетних та напрямів соціально-економічного..."
- Указ Президента України №695/2010 від 08.09.2010 "Про заходи щодо визначення і реалізації проектів пріоритетних напрямів..."
- Розпорядження Кабінету Міністрів України №1722-р від 27.08.2010 "Про схвалення Концепції державної цільової програми впровадження..."
- Наказ МОНмолодьспорт №271 від 24.03.2009 "Про продовження Всеукраїнського експерименту..."
- Постанова Кабінету Міністрів України №1153 від 07.12.2005 "Про затвердження Положення про Інститут Інформаційних Технологій в Освіті..."

Навчальна робота

- Впровадження Болонської Декларації в навчальний процес
- Державна атестація освітньо-кваліфікаційних рівнів
- Підготовка до екзаменів
- Дипломні і курсові роботи виконані студентами
- Практика з інформаційних технологій
- Курсове навчання з робітничих професій

Діяльність кафедри

- Тематика та матеріали виступів та доповідей на методологічному семінарі
- Всеукраїнські та міжнародні конкурси
- Співпраця з вітчизняними навчальними закладами
- Співпраця з зарубіжними навчальними закладами
- Відкриті заняття викладачів кафедри
- Видавнича діяльність кафедри
- Актуальні проблеми сучасної науки та наукових досліджень

Оголошення

- Вперше з метою надання допомоги абітурієнту у підготовці до ЗНО та вступу до університету здійснюється набір слухачів на курси
- ВПЕРШЕ!!! ОГЛОШЕНО НАБІР СТУДЕНТІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ "КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ТА НАВЧАННІ" (КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ)
- ОГЛОШЕНО НОВИЙ НАБІР НА КУРСИ 2012-2013
- Запрошуємо студентів ВДПУ імені М. Коцюбинського взяти участь у конкурсі з веб-дизайну та комп'ютерної графіки - webdesign.vntu.edu.ua
- Вітасмо переможців в обласному конкурсі проектів на отримання гранту
- Як створити блог на Blogger

Наукова робота

- Напрями та матеріали науково-дослідної роботи
- Підготовка науково-педагогічних працівників
- Науково-дослідна тема кафедри
- Експериментальна робота
- Intel-проекти "Навчання для майбутнього"
- Підвищення кваліфікації педагогічних працівників
- Педагогічна практика студентів освітньо-кваліфікаційного рівня "Спеціаліст"
- Науково-педагогічна

Рис. 1. Веб-сторінка порталу ІТО

Наявність ЕНМК з дисципліни, що забезпечує підготовку вчителя технологій надає можливість здійснювати навчання за технологією «перевернуте навчання», коли кожний студент має можливість перед лекціями, лабораторними роботами самостійно вивчати навчальний матеріал, а на заняттях обговорювати проблемні запитання, розв'язувати додаткові завдання.

На початку третього тисячоліття в світі виникла об'єктивна потреба у вдосконаленні стратегії розвитку освіти. Сучасний розвиток суспільства, глобальні соціальні, технологічні та інформаційні зміни вимагають нових підходів у підготовці фахівців усіх рівнів та сфер діяльності людини.

Висновок. Мобільність, динаміка світового суспільного розвитку зумовлюють дуже швидкі багатоаспектні кількісні й якісні зміни у змісті, структурі, організації національних освітніх систем, що повинно передбачати створення умов для забезпечення загальної доступності та рівних прав у здобутті освіти, ствердження атмосфери творчості і співробітництва в педагогічних колективах навчальних закладів. А отже, професійна компетентність майбутнього педагога є комплексною характеристикою здатності кваліфіковано обговорювати і вирішувати проблеми сфери власної професійної діяльності, володіти професійними знаннями, вміннями та навичками, вирішувати різні проблемні ситуації.

Література:

1. Андреев А. Знания или компетенция? / А. Андреев // Высшее образование в России: научно-педагогический журнал. - 2005. - № 2. - С. 84.
2. Бойчук В.М. Застосування інформаційних технологій у процесі художньо-графічної підготовки учнів /В.М. Бойчук/ Актуальні проблеми сучасної науки та наукових досліджень: зб. наук. праць. – Вип. 1./ редкол.: Р.С. Гуревич (голова) [та ін.]– Вінниця: ТОВ «Фірма Планер», 2012. – С. 47-50.
3. Кадемія М. Ю. Використання сервісів соціальних медіа в навчальному процесі ВНЗ : Блоги, Веб-квести, Блог-квести : навчально-методичний посібник. 2-е вид., перероб. / М. Ю. Кадемія, В. М. Кобися. – Вінниця : «Ландо ЛТД», 2014. – 236 с.
4. Кадемія М. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології навчання : термінологічний словник. Львів : Вид-во «СПОЛОМ», 2009. – 260 с.
5. Колмогоровцев Т. А. Педагогический мониторинг как механизм управления качеством образования / Т.А. Колмогоровцев // Дополнительное образование. – № 7. – 2003.
6. Лукьянова М. И. Психолого-педагогическая компетентность учителя: диагностика и развитие / М.И. Лукьянова. - Ульяновск : ИПК им. Ульянова, 1996. – 227 с.
7. Маркова А.К. Психология профессионализма / А.К. Маркова. – М., 1996. – 308с.
8. Неперервна професійна освіта: філософія, педагогічні парадигми, прогноз : монографія / [В.П. Андрущенко, І. А. Зязюн, В. Г. Кремень, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало та ін.]; За ред. В. Г. Кременя. – К. : Наукова думка, 2003. - 853 с.
9. Професійна освіта: словник: навчальний посібник / Укладач С У. Гончаренко та ін. ; за ред. Н. Г. Ничкало. – К. : Вища школа, 2000. -149 с.
10. Хуторской А. В. Современная дидактика. Учеб. пособие. 2-е изд. Переаб. / А. В. Хуторской. – М. : Высш. шк., 2007. – 639 с.

У статті розглядається підготовка вчителя технологій у ВНЗ, яке здійснюється на компетентнісній основі та використання інформаційно-комунікаційних технологій. Створення і використання інформаційно-освітнього середовища надає можливість здійснення підготовки майбутнього вчителя технологій до самостійного навчання з урахуванням мотиваційної компетентності.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, інформаційно-освітнє середовище, підготовка вчителя, проектні технології.

В статье рассматривается подготовка учителя технологий в ВУЗе, которое осуществляется на компетентностной основе и использования информационно-коммуникационных технологий. Создание и использование информационно-образовательной среды дает возможность осуществлять подготовку будущего учителя технологий на основе самостоятельного обучения с учетом мотивационной компетентности.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии, информационно-образовательная среда, подготовка учителя, проектные технологии.

In the article the teacher training technology at the university, which is made on the basis of competence and use of information and communication technologies. Creation and use of information and educational environment provides the possibility of preparing future teachers for independent learning technology based motivational competence.

Key words: ICT, information and learning environment, teacher training, design technology.